

tájékozódásra. Az Egyesült Államokban 1975-ben legalább 11,8 millió dollárt költöttek tudományos-műszaki tájékoztatásra. Az intézet vizsgálata szerint a kutatók idejük 10–20%-át fordítják tájékozódásra, s ez teszi ki a kutatási költségek kb. 10%-át. Figyelemreméltó, hogy a tájékozódásra fordított idő aránya elsősorban nem a szakterülettől, hanem magától a kutatótól függ.

A Bayer cégnél az évi összberuházás 2,5%-át fordítják információ szerzésére. Ugyanez az érték különféle amerikai vegyipari cégeknél 0,7% és 4,8% közt változik. A kutatási és fejlesztési tevékenység költségei az eladási forgalom kb. 2–5%-át teszik ki ugyanezeknél a cégeknél.

Igen érdekes, hogy egyes ágazatokban a kutatási és fejlesztési költség hogyan aránylik az eladási forgalomhoz (USA, 1974. évi adatok):

	%
vegyészet	3,02
petrolkémia	1,37
gumiipar	1,51
papír és cellulózipar	0,68
színes fémek	0,63
kő, üveg stb.	0,64
élelmiszer	0,22

Az információ költséghatékonysága

ROBIN vizsgálata szerint a sikeres innováció a profitképesége költségeivel arányos, az egyes lépések költségigénye pedig geometrikus sort ad: ha az alapkutatás költségét 1 egységnek vesszük, akkor a fejlesztés költsége 10 egység, a kereskedelmi bevezetésé 100. Szerinte az információs költség a piaci bevezetés költségének 1%-ánál kisebb.

KEARNEY becslése szerint új termék új piacra való elhelyezésének esélye csak 1:20. Régi termék új piacon 1:4, új termék régi piacon 1:2, régi termék régi piacon csaknem 1:1 eséllyel helyezhető el.

BRANSCOME, az IBM alelnöke szerint nem tűnik soknak a forgalom 9%-át kutatásra és fejlesztésre fordítani. A valóságban a fenti arány azt jelenti, hogy a cég nettó (adózott) profitjának mintegy harmadát fordítja kutatásra.

A kutatási és fejlesztési költségek megtérülési ideje átlagosan 4 év körül mozog, szakterületenként:

elektromos berendezések	4,0 év
vegyszerek (és gyógyszerek)	4,1 év
műszerek	3,5 év
gépek (számítógépek is)	2,9 év
szállítás (légi kivételével)	7,0 év
légiközlekedés	6,1 év
élelmiszeripar	3,0 év

WALTERS egy hipotetikus terméken szemléltetve felteszi, hogy az adatgyűjtés (nagyreszt információszerzés) időszaka másfél évig tart, költsége 25 ezer dollár. A forgalmazás az ötödik évben kezdődik, a költség ekkor 240 ezer dollár. A profit a kutatási és fejlesztési tevékenység megkezdése után csak hét évvel jelentkezik először. Ekkor az információs beruházás félévi profitnál kisebb összeget tesz ki.

Az információ hiányából eredő költségek

Szinte mindenki tud példát megfelelő információs háttér nélkül indított kutatási és fejlesztési tevékenységek balszerencsés szituációjáról. Van olyan kutatás is, amely öt évig zajlott, sikerrel végződött, mégis le kellett állítani bevezetését, mert az induló szabadalom-kutatásnál egy igen fontos, de hibásan szakozott szabadalom nem került elő. A veszteség félmillió dollár volt.

/MOISSE, E.: Costing information in an independent research organization = The Information Scientist, 10. köt. 2. sz. 1976. p. 57–68./

(Sárdy Péter)

A tájékoztatási tevékenység felmérése az Egyesült Államokban

A National Science Foundation (Országos Tudományos Alap) egy év alatt kidolgozandó tanulmányt finanszíroz 133 ezer dollár értékben az USA információs szektorának vizsgálatára.

A kutatást a Kereskedelmi Minisztérium Távközlési Osztálya végzi két fázisban: az elsőben felmérik az információs szektort, a másodikban pedig az információs szektoron belüli kapcsolatokat, valamint az információs ipar és az amerikai gazdaság egésze közötti kapcsolatokat elemzik.

/Scientific Information Notes, 8. köt. 1. sz. 1976. p. 23./